

Recensie: Poquelin II****1/2

Bourla Antwerpen
zondag 12 november 2017

foto © Kurt Van der Elst

Recensie:

Hoe omgaan met geld en de liefde? Het is het thema dat Molière aansnijdt in zowel 'L'Avare' als 'Le Bourgeois gentilhomme'. De ene (Harpagon) wil zijn geld niet uitgeven en is gierig, de ander (Meneer Jourdain) overschat zich, laat zich rollen door de graaf Dorante om zo boven zijn stand te gaan leven. In een heerlijke double bill zetten Kuno Bakker, Els Dottermans, Willy Thomas, Stijn Van Opstal, Jolente De Keersmaeker, Damiaan De Schrijver en Frank Vercruyssen een komedie neer met beperkte middelen. Toch weten ze door het gigantische snelle ritme, de scherpe humor en de relativering van het medium theater en bij uitbreiding de kunsten met Poquelin II een voorstelling af te leveren die garant staat voor twee uur en half theater "letterlijk en figuurlijk" van de bovenste plank.

Op een klein vierkanten podium met plankenvloer die opgesteld staat in het midden van de stalls van de Bourla gaan de verschillende acteurs en actrices steeds op en af. Tot ergernis van Damiaan De Schrijver overigens die niet zelden zal fulmineren tegen "deze kuttrap" die hij op- en afgaat terwijl hij perfect er naast zou kunnen stappen. Poquelin II is dus niet zelden absurd én heeft die extra laag in zich namelijk theater relativeren en in zijn blootje zetten. In 'L'Avare' zien we Willy Thomas een licht paranoïde Harpagon neerzetten die verliefd is op Mariane (Jolente De Keersmaeker). Cléante, zijn zoon, gespeeld door Kuno Bakker is echter ook verliefd op haar en het is wederzijds. Maar Harpagon vindt dat een weduwe een betere partij voor hem is. Valère, Harpagons bediende is dan weer verliefd op Elise (Jolente De Keersmaeker), de dochter van Harpagon. Maar die laatste wil haar uithuwelijken aan Anselme (Frank Vercruyssen). "Anselme wil haar nemen zonder bruidschat. Daar kan niets tegen op." stelt ook Valère die constant de hiel en likt van zijn baas om op die manier aan invloed te winnen. Maar hier laat ie zijn advies in het midden: "Misschien moet er ook rekening gehouden worden met de gevoelens van het meisje?" probeert ie. Frosine (Els Dottermans) probeert Harpagon aan Mariane te koppelen.

Tussen alle liefdesintriges door focust 'L'avare' ook op hoe de Vrek omgaat met zijn 10.000 ecu's. "U gaat uw kinderen en kleinkinderen nog begraven." stelt Frosine aan de Vrek (Harpagon). "Des te beter." antwoordt die koudweg waarna niet veel later de loftrumpet geschald wordt over mensen met levenservaring in de liefde waarbij de jeugd het moet ontgelden. Maar wanneer Harpagon haar geen geld wil toestoppen voor een proces dat ze dreigt te verliezen, valt ze uit haar mouwvegende rol: 'Val toch dood smerige hond.' klinkt het dan. Ook de kok (Damiaan De Schrijver) moet het doen met weinig middelen: "Als er eten voor 8 is, is er ook eten voor 10" klinkt het uit de mond van de Vrek waarna Valère stelt "Men moet eten om te leven en niet leven om te eten."

Zelfs de zoon van de Vrek blijkt aan een woekerrente geld te lenen, een zware lening, bij zijn eigen vader blijkt uiteindelijk. En hoewel Harpagon al vroeg in de voorstelling stelt dat je best je geld kan beleggen en slechts een deel dat je echt nodig hebt om van te leven bij je houdt, worden zijn ecu's gestolen. Het is Els Dottermans dan die als Commissaris voor taalhumor met vette knipoog naar het Gents mag zorgen: "Heeft u een aanwijzing wie uw geld geeft/heeft." klinkt het verward. Finaal volgt een grappige plottwist die kan tellen waaruit blijkt dat Anselme de vader is van Valère en Mariane. Harpagon stemt in dat de twee huwelijken tussen

Mariane en Cléante enerzijds en tussen Valère en Elise anderzijds plaatsvinden, maar dan wel alles op kosten van Anselme die tevens een nieuw kostuum moet bekostigen van Harpagon.

In 'Le Bourgeois gentilhomme' krijgt de ongeschoolde meneer Jourdain (Damiaan De Schrijver) het hoog in zijn bol door erg veel geld toe te stoppen aan graaf Dorante die daarmee het hof maakt van de markiezin Dorimène (Jolente De Keersmaeker) die tevens weduwe is. Op die manier tracht ie bij de beau monde te horen en haalt ie zowel een dansleraar (Kuno Bakker), muziekleraar (Els Dottermans), schermleerleraar (Frank Vercruyssen) als filosofieleraar (Stijn Van Opstal) onder de arm. Dat levert al meteen vuurwerk op want elke leerkracht vindt de kunstvorm waarin die zich specialiseerde met stip boven al de rest uitsteken wat leidt tot ambras. Volgens Dottermans zou er wereldvrede zijn mocht iedereen de taal van de muziek kennen en spreken. Muziek zorgt immers voor harmonie zoeken en vinden. Met stip is de les schermen de meest hilarische tussen De Schrijver en Frank Vercruyssen. Ook hier geeft die eerste fijne humoristische commentaar op de scène: "Plezant zo'n scène zonder tekst. We gaan het een beetje rekken dan." Maar ook de dialoog met Stijn Van Opstal als filosoof moet niet onderdoen. Al snel blijkt al die materie te hoog gegrepen voor meneer Jourdain die uiteindelijk logopedielessen krijgt van Van Opstal over de klinkers. Ook hier weer geeft De Schrijver commentaar op de actie: "Daar moeten we nog mee naar Gent hé, als ze ons tenminste nog willen." en het helemaal te gek wordt wanneer ie zijn liefde wil uiten voor Dorimène en dan kan kiezen tussen proza of poëzie. Meneer Jourdain komt tot de vaststelling dat ie al 50 jaar proza spreekt: "Nicole, haal mijn sloefen en mijn gazet â€"i"

Willy Thomas rukt dan weer als kleermaker aan en zet De Schrijver in een compleet van de pot gerukte plunje terwijl die stelt: "Mensen van niveau dragen hun bloemen ondersteboven." maar wanneer ie alles moet uitleggen aan zijn meid Nicole (Jolente De Keersmaeker) alsook zijn vrouw (Els Dottermans) stelt die botweg: "Ik word mottig van die stomme wijven." Wordt in 'L'Avare' de draak gestoken met de dubbelrol van De Schrijver als kok én meester Jacques en die van Jolente De Keersmaeker als Elise én Mariane, dan is het in 'Le Bourgeois gentilhomme' de beurt aan Els Dottermans die door een kledingstuk uit te doen switcht van dochter naar vrouw van meneer Jourdain. Die laatste vindt Cléonte die zijn dochter Lucille aanbidt geen goede partij omdat ie niet van adel is. Dus verkleedt Cléonte zich als zoon van de Grote Turk. Na een compleet absurd schouwspel waarbij meneer Jourdain rijkelijk getafeld heeft op zijn kosten (met plastic groenten en opgezet gevogelte dat op de bühne gezwierd wordt) met Dorimène en Dorante, komt ie tot een ceremonie (hier: volksdans met iedereen in een outfit met aluminiumfolie accenten). Meneer Jourdain denkt dat ie zo tot de hoogste adelstand verheven is als Mamamouchi. Terwijl alles uiteindelijk een grote komedie is en Frank Vercruyssen als Covielle, de bediende van Cléonte zich voordoet als tolk om de Turk te vertalen en maar wat doet. "L'ultima affront" is dan ook niet ver weg ...

< Bert Hertogs >Â